
UN PROGRAMA PER ALS MUSEUS DE SABADELL

M. Crusafont i Sabater

Ja fa més de cinquanta anys, al vell casal del carrer de Sant Antoni, s'hi constituí, després de salvar moltes dificultats, el Museu de Sabadell.

La decisió venia a coronar un seguit d'esforços iniciats l'any 1912 i resolia, dins la mentalitat i els mitjans del moment, el problema museístic de la ciutat.

Al llarg d'aquests darrers anys hem vist sorgir l'Institut de Paleontologia (1969), per a rebre l'immens fons de vertebrats fòssils recollits i estudiats pel seu fundador i col·laboradors i que donava un primer respir al Museu de Sabadell en restituir-li un xic d'espai. El llarg procés de constitució del Museu d'Art, iniciat amb l'adquisició de la casa Turull l'any 1962, ha donat a la ciutat un nou Museu nodrit amb fons ja recollits al carrer de Sant Antoni i que caldria ampliar més per a acabar de donar-li l'interès i la projecció necessaris. Paral·lelament, la Caixa d'Estalvis de Sabadell creà el Museu de Can Deu, excel·lent mostra del nostre món rural.

El Museu de l'any 1930, convertit ara en Museu d'Història i comptant a més amb una excel·lent mostra de mineralogia, sobretot catalana, s'enfronta ara, dins les migrades dimensions del seu casal a l'enorme demanda cultural d'una ciutat que ha vist multiplicar per sis el nombre dels seus habitants.

La multiplicació de Museus semblaria ésser la resposta adient a aquesta demnada si no fos que els seus plantejaments en limiten molt la utilitat.

D'una banda, el Museu Paleontològic, propietat de la Diputació fou pensat com un centre d'investigació especialitzat i amb projecció nacional. Bé que no ha assolit encara aquest objectiu, tant la seva especialització com la manca d'un enfocament museístic el fan poc rendible amb vista a la difusió.

El Museu d'Art, pobre de fons, serveix parcialment per a mostrar l'aspecte d'una casa senyorial sabadellenca del s. XIX, però resulta poc atractiu quant a les mostres artístiques que en la seva major part ja eren conegudes en el seu antic emplaçament i que han augmentat poc. Caldria reforçar el fons sabadellenc sobretot i obrir nous aspectes d'utilitat cultural, via aquesta darrera que consta ja en els programes immediats. El Museu de Can Deu, també especialitzat, no sembla haver acabat d'assolir la projecció que mereix.

Tot plegat convenç que el pes fonamental de les responsabilitats museístiques recau damunt del Museu d'Història, que abraça des de la Prehistòria fins als moments actuals, tot oferint panoràmiques prou completes

del món ibèric i romà, de la indústria tèxtil i de l'època contemporània. És a ell on es dirigeixen predominantment les escoles i no cal dir que el nombre de visitants (que volta ara els 10.000 anuals) s'incrementaria substancialment si es fes l'esforç de sensibilització necessari.

És evident que cal iniciar urgentment un estudi de futur dels Museus de la Ciutat a fi de cercar-ne la coordinació i establir un programa a llarg termini que faci útils els esforços esmerçats. Perquè sembla clar que una part, si més no dels que s'han fet darrerament, han respost més a rauxes o bé a iniciatives individuals que no pas a l'impuls d'un programa elaborat partint de les necessitats culturals de la ciutat i la comarca. En aquest sentit el Museu d'Història vol obrir vies de diàleg amb la Generalitat, amb els altres Museus, tant de la ciutat com de la comarca i amb les institucions que vulguin donar suport al vell projecte d'un Museu Tèxtil, i donar-li avui l'enfocament que el pugui fer viable.

Pel que fa al Museu d'Història en concret, les directrius immediates plantejades per la Junta actual amb el suport del grup de col·laboradors apunten vers els següents objectius:

1—Mantenir el nivell actual d'activitats, en general dirigides als estudiosos (revista **Arrahona**) o a un públic ja sensibilitzat (cicles de conferències).

2—Mantenir i millorar fins on sigui possible el servei pedagògic de cara a les escoles.

3—Conservar i documentar adequadament el material dipositat al Museu, que només ha estat inventariat en petita part. Cal obtenir espais de magatzematge i fer un seriós esforç de documentació. Sense aquestes bases resulta difícil el treball de noves adquisicions, d'altra banda tant necessari. Tampoc el treball dels investigadors no és possible sense l'existència d'un magatzem ordenat.

4—Ordrenar i seleccionar els llibres de la Biblioteca a fi de convertir-la en una eina de consulta i documentació. Els fons actuals, fruits de llegats, són irregulars i, si bé els intercanvis d'**Arrahona** han proveït d'una part de les revistes actuals, hi ha manques bàsiques per a poder realitzar una bona documentació dels materials.

5—Obrir el Museu a públics molt més amplis. Aquest objectiu pot cobrir-se amb exposicions itinerants o seleccionant curosament la temàtica de les mostres temporals.

6—Impulsar la creació de les bases professionals mínimes perquè el Museu pugui cobrir els seus objectius i respondre a la seva raó d'ésser: un servei de formació d'adults, un complement pràctic a l'escola, un receptacle dels testimonis de la nostra història i un centre d'actuació cultural que vetlli pel nostre patrimoni arqueològic i artístic i que projecti culturalment la ciutat vers l'exterior.

Naturalment, això exigeix un esforç per part del Municipi i el suport de les entitats de la Ciutat. Estem convençuts, però, que per a tots és evident que l'any 1983 el Museu d'Història no pot continuar treballant amb els mitjans de l'any 1930. Cal una urgent decisió.